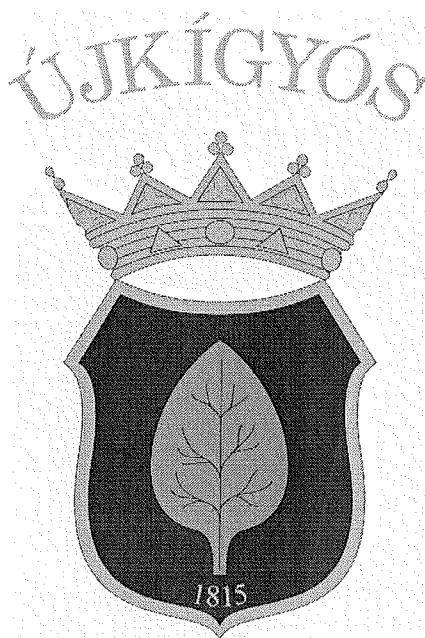

**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Újkígyós Város Önkormányzata

2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP).....	3
Bevezetés	3
A település bemutatása.....	3
Értékeink, küldetésünk.....	6
Célok.....	6
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	8
1. Jogszabályi háttér bemutatása	8
2. Stratégiai környezet bemutatása	8
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége.....	10
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység	20
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége	29
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége	31
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	34
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	36
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága.....	37
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)	37
1. A HEP IT részletei.....	37
A beavatkozások megvalósítói	38
Jövőképünk.....	38
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	39
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	45
3. Megvalósítás	47
A megvalósítás előkészítése	47
A megvalósítás folyamata.....	47
Monitoring és visszacsatolás.....	49
Nyilvánosság	49
Érvényesülés, módosítás.....	50
4. Elfogadás módja és dátuma	51

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Újkígyós Város Önkormányzata a 99/2011. (VIII. 18.) számú határozatával fogadta el a jelenleg hatályos Esélyegyenlőségi Programját. Az eltelt időszak általános tapasztalata, hogy a megvalósítás az Önkormányzat részéről folyamatos, aktív beavatkozást igényelt és igényel.

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Újkígyós Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira.

Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

Újkígyós Város bemutatása

Újkígyós az őskor óta lakott hely. Nevét feltehetőleg az avar kor óta használják Kígyós formában. Első ismert okleveles említése 1398-ból való, de 1456-ból is van adatunk. 1508-ban Zaránd megyéből Békés megyéhez csatolták, a végvári harcok során elnéptelenedik. Jelenlegi területén több elpusztult középkori falu is állt.

Újkígyós történetét valójában csak 1814-es alapításától számíthatjuk. A kígyósi birtok 1798-ban került a Wenckheim család tulajdonába. A terület még ekkor is magán viselte a korábbi hadakozások nyomait. Elvadult puszták, mocsarak, itt-ott a régi élet rommá vált emlékei. A török és német dúlásokat csodálatos módon vészelte át Szeged katolikus népe. A békés évtizedekben virágzó, sűrűn lakott vidékké vált. Innen próbált tehát gróf Wenckheim József Antal szerződéssel száz dohánykertész családot idetelepíteni.

1845. február 15-én kelt gróf Wenckheim József Antalnak az a rendelete, amelynek alapján Újkígyós lakosainak húsz tagból álló testületet kellett választania. Karácsonyi János szerint ez a húsz fő a kígyósi kertészség legtekintélyesebb családfőiből állt, és Nép-Vének Tanácsának nevezte magát. Elnöknek Léhner Mihály katolikus plébánost választották.

A Nép-Vének Tanácsának fölállítása és működése kísérlet volt a hagyományos, magyar önkormányzat lehetőségek szerinti, részleges visszaállítására egy telepített kertészfalu adók és bérleti szerződések szabta szűkös lehetőségei között. Ez az önkormányzat korlátozott volt ugyan, de egy élő közösség, amely az élet minden területére kiterjedő hatáskörű vezetésként működött.

A testület felosztatását 1848. február 22-én az orosházi főszolgabíró rendelte el Léhner Mihálynak címzett átiratában. A főszolgabíró a törvényekkel ellentétesnek minősíti a nép-vének gyűlésének

¹ Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv

tevékenységét, mert a közigazgatás működése felett a megye gyakorol felügyeletet a főszolgabíró útján. A bürokratikus hatalom nem tudta elviselni a természetes, szerves önkormányzatot, még akkor sem, ha annak lehetőségei korlátozottak.

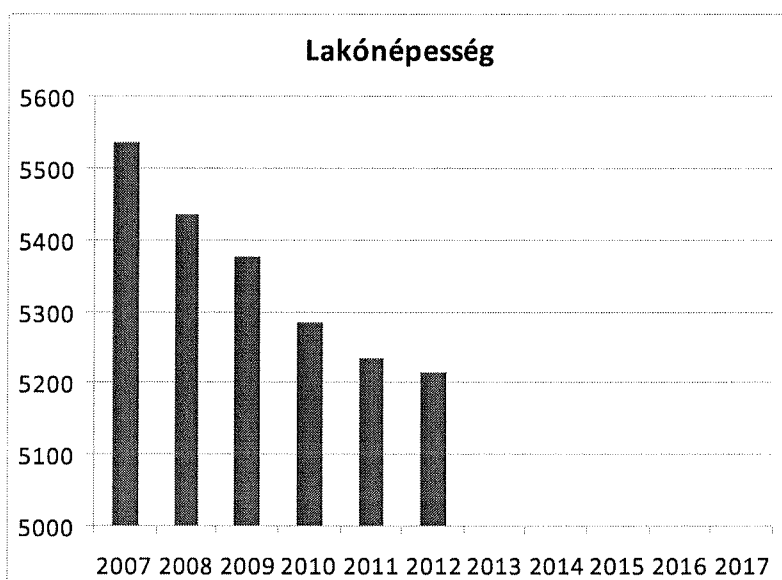
A kigyósi nép hagyományosan dohánytermesztéssel foglalkozott. A vidék lakói körében ismertté vált hírük-nevük és községük híresen rendezett állapota. A dohány meghatározó kultúrnövénye volt a községnek egészen a termelőszövetkezet nem teljesen önkéntes alapon történő megszervezéséig.

1858-ban megépült a vasút Szolnok és Arad között, amely Újkígyóshoz közel vezetett, s ez nagyban hozzájárult a település gazdasági fejlődéséhez. Időközben a zömében katolikus újkígyósiak kisméretű templomukat kinőve új templom építésébe fogtak Léhner Mihály plébános kezdeményezésére, melyhez az uradalom is jelentős támogatást nyújtott. 1858-ban készült el a templom, amelyet Szűz Mária védelmébe ajánlottak, és ma is szép állapotban látható.

Újkígyós az Alföld tiszántúli területének délkeleti részén fekszik, a Körösök és a Maros között, Békés megyében Békéscsabától délnyugatra 17, Gyulától nagyjából nyugatra 26 km-re. Szegedtől pedig 98 kilométerre. Újkígyós 5416 fő lakosú szép, rendezett kisváros. 2009-ben nyerte el a városi címet.

A település eltartó képességét megalakulása óta elsősorban a mezőgazdaság biztosította, mely az 1990-es években bekövetkezett szerkezeti átalakulások ellenére még mindig jelentős szereppel bír a város életében. Újkígyós természeti adottságai közül első és legfontosabb helyen a világviszonylatban is kitűnő minőségű, átlagban 40 aranykorona körüli termőföldet kell megemlíteni.

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Lakónépességre vonatkozó adatok alapján a lakónépesség számának változása lassan csökkenő tendenciát mutat. 2007 és 2012 között 302 fővel csökkent a lakónépesség száma.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	2716	2745	5461	52%	48%
0-2 évesek			114		
0-14 éves	333	347	680	49%	51%
15-17 éves	79	107	186	42%	58%
18-59 éves	1462	1740	3202	45%	55%
60-64 éves	205	171	376	55%	45%
65 év feletti	637	380	1017	63%	37%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Állandó népesség: A férfiak aránya magasabb a nők arányához viszonyítva, a 60 év feletti korosztály kivételével, ahol a nők aránya magasabb. Szembetűnő, hogy a 65 év feletti korosztály esetében a nők aránya sokkal magasabb a férfiak arányával összehasonlítva.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	1052	772	136,3%
2008	1047	752	139,2%
2009	1057	701	150,8%
2010	1029	703	146,4%
2011	1017	680	149,6%
2012	1004	688	145,9%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Öregedési index alapján a település öregedőnek definiálható, ami alapján látható, hogy az idősök fokozottabb ellátására van szükség.

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	130	144	-14
2009	107	141	-34
2010	92	95	-3
2011	64	92	-28

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Belföldi vándorlás adataiból látható, hogy a településre jellemző az elvándorlás. A 2010-es évben a negatív egyenleg csak kismértékű a többi évekkel ellentétben.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	42	91	-49
2009	36	65	-29
2010	30	81	-51
2011	37	82	-45

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Természetes szaporodás adatai szerint az utóbbi években a halálozások száma közel duplája az élve születések számának. Az előregedés okozta hatásokra különös figyelmet kell fordítani esélyegyenlőségi szempontból.

Értékeink, küldetésünk

Újkígyós Város Önkormányzata elkötelezett amellett, hogy a település lakói számára minőségi, mindenki számára egyenlően elérhető szolgáltatásokat nyújtson és hozzájáruljon a polgárok esélyegyenlőségének biztosításához, életszínvonalának emeléséhez.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Újkígyós Város Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja: Az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét, a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét, a diszkriminációmentességet, szegregációmentességet, a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket. A Széchenyi István Általános Iskolát érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók –melyek romák és mélyszegénységben élők, gyermekek, idősek, nők, fogyatékkal élők - számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

A helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelését.

1. Jogszabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: FIt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv 99/2010 (VIII.5.) 2010. - A terv célul tűzi ki az egyenlő bánásmódot és esélyegyenlőséget az oktatási-nevelési intézményben.

Településfejlesztési koncepció 72/2006. (VIII.07.) 2006.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

Újkígyós Integrált Városfejlesztési Stratégia - (IVS) középtávú (7-8) évre szóló fejlesztési szemléletű dokumentum, amelynek célja, hogy a város – részben alapozva – feladatok térbeli rendszerezésével, az egyes városrészek főfejlesztési céljait és beavatkozásait nevesítésével, a szükségletek és lehetőségek összevetésével, az ok-okozati összefüggések megvilágításával számba vegye és priorizálja a középtávú fejlesztési terveit.

Települési Közoktatási Esélyegyenlőségi Terv (2010)

A 2010-es Tervnek megfelelően a HHH gyermekek nyilvántartása a településen megvalósult, a nyilvántartást felhasználva készült el az IVS. A terv célul tűzi ki az egyenlő bánásmódot és esélyegyenlőséget az oktatási-nevelési intézményben. Az IVS vonatkozó részéből kiderül, hogy Újkígyóson jelenleg nem található szegregátum, valamint, hogy az óvodában és iskolában a csoportok és osztályok etnikailag vegyesek, azokban együtt vannak a magyar és roma gyerekek. A Terv fontos célkitűzése a jobb képességű tanulók iskolából való elvándorlásának megállítása a felsőbb osztályokban. Az IVS ezt a törekvést a Közszolgáltatást nyújtó intézmények fejlesztése című részcéllal és a település ún. soft (közösség és társadalomfejlesztést) típusú fejlesztési irányjaival támogatja.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Békés Megye Növekedésorientált Gazdaságfejlesztési Program (2009)

A Program szerint a jelenlegi válságos helyzetből való kiút fő eszköze a gazdasági növekedés élénkítése – ez összhangban van az IVS-ben meghatározott céllal. Ehhez kapcsolódóan kiemelt feladat a szakképzés fejlesztés, a kis- és középvállalkozások versenyképességének javítása és a K+F+I támogatása. A Program erősíteni kívánja a határmenti gazdasági kapcsolatokat, ennek egyik lehetséges formája a testvérvárosi kapcsolatok ápolása.

Dél-alföldi Regionális Szakképzés-fejlesztési Stratégia (2009)

A dokumentum alapvető célként határozza meg a munkaerő-piaci kereslet és kínálat összhangjának megteremtését, azaz szükséges a munkaerő-piaccal adekvát szakképzési rendszer kialakítását. Újkígyós oktatási-nevelési intézmények feladata ezt alátámasztja, hiszen fontos a városi fiatalok segítése a pályaválasztásban, használható tudás megszerzésében.

Dél-alföldi Operatív Program 2007-2013 (2007)

A Dél-alföldi régió átfogó célja a fenntartható növekedés biztosítása, a foglalkoztatás bővítése, valamint a területi különbségek kiegyenlítése. Ezt különböző prioritási tengelyeken keresztül kívánja elérni, az IVS-ben megfogalmazott célok a OP-tengelyekhez, illetve átfedések miatt több tengelyhez is kapcsolható.

Dél-alföldi Regionális Közoktatási-fejlesztési Stratégia 2007-2013 (2006)

A Stratégiában felvázolt demográfiai trendekre vonatkozó dél-alföldi helyzetkép egybevágt az újkígyósiakkal: az iskoláskorúak száma folyamatosan csökkenő tendenciát mutat, aminek megváltoztatása a régiónál és a településnél tapasztalható alacsony GDP termelő képesség, ill. magas munkanélküliségi rátával együtt mindkét dokumentumban alapvető cél. A Stratégia kiemelten foglalkozik az oktatás minőségének, eredményességének, hatékonyságának javulásával és az esélyegyenlőség megteremtésével. A minőségi fejlesztéskor a fizikai környezetet és szellemi színvonalat egyaránt fejleszteni szükséges.

Békés Megye Területfejlesztési Programja (1999)

A dokumentum több, mint tíz évvel ezelőtt készült, ezért némely részében elavult, vagy már sikerült elérni a kijelölt célokat. Ennek ellenére a stratégiai célkitűzések hosszú távra szólnak, ezért azok jó része ma is megfelelő irányt mutat, és ezek az irányok (gazdaságfejlesztés, foglalkoztatás növelés, társadalmi kiegyenlítés stb.) nincsenek ellentétben a jelen dokumentumban foglaltakkal.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

Az önkormányzatnál nem található adat.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A VÁTI-TEIR adatbázis alapján 2008-ban Újkígyóson 2 436 fő adófizető volt. Az egy főre jutó nettó jövedelem jóval alacsonyabb az országos átlagnál, és a Dél-Alföldi Régió átlagát sem éri el. Ezzel összhangban az egy háztartásra jutó éves nettó jövedelem is az országos átlag alatti, ez utóbbi meghaladja 2,1 millió Ft-ot. Az átlagos háztartásméret Újkígyóson megegyezik az országos átlaggal. Az adófizetők aránya az állandó népességen belül viszonylag kedvezőnek mondható, a lakosok közel 45%-a fizet adót. A jövedelmi helyzetet többek között a gépkocsik számával is lehet jellemezni. Újkígyóson 2009-ben 1600 db személyszállító gépjárművet számoltak (1515 db személygépkocsi, 85 db motorkerékpár) az ezer főre jutó személyszállító gépjárművek (személygépkocsik, motorkerékpárok, autóbuszok) száma 297 db volt, (281 db az ezer főre jutó személygépkocsik száma az üzemeltető lakóhelye szerint). Az ezer főre jutó személygépkocsik száma Újkígyóson alacsonyabb az országos (301 db/ezer fő) és a régiós (288 db/ ezer fő) átlagnál is, csupán a megyei értéket (266 db/ ezer fő) haladja meg. Az elmúlt években a gépkocsiállomány folyamatosan nőtt, csupán 2008-ról 2009-re figyelhető meg kisebb csökkenés a számukban.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

A táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Mőtv-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) Foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott álláskeresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott álláskeresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	1888	1929	3817	140	7,4%	151	7,8%	291	7,6%
2009	1881	1535	3416	192	10,2%	218	14,2%	410	12,0%
2010	1875	1923	3798	166	8,9%	173	9,0%	339	8,9%
2011	1854	1910	3764	175	9,4%	187	9,8%	362	9,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A település 15-64 év közötti lakónépességre vonatkozó **nyilvántartott álláskeresők száma** az országos adatoktól eltérően, változó tendenciát mutat. 2009-es évben a közel duplájára nőtt a nyilvántartott álláskeresők száma, majd az ezt követő két évben csökkent ez az adat. Férfiak-nők aránya közel azonos, ettől a 2009 év tér el, amikor a férfiak nagyobb arányban voltak nyilvántartott álláskeresők.

Regisztrált munkanélküliek számának alakulása a nyilvántartott álláskeresőkhöz hasonlóan alakult az elmúlt 5 évben. 2009-ben magas volt ez az adat, de ezt követően csökkenő, de inkább közel azonos.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskeresők száma összesen	fő	222	413	371	367
20 éves és fiatalabb	fő	3	4	2	2
	%	1,4%	1,0%	0,5%	0,5%
21-25 év	fő	32	43	34	38
	%	14,4%	10,4%	9,2%	10,4%
26-30 év	fő	36	45	34	27
	%	16,2%	10,9%	9,2%	7,4%
31-35 év	fő	38	59	58	59
	%	17,1%	14,3%	15,6%	16,1%
36-40 év	fő	32	57	51	46
	%	14,4%	13,8%	13,7%	12,5%
41-45 év	fő	17	54	47	46
	%	7,7%	13,1%	12,7%	12,5%
46-50 év	fő	16	48	33	43
	%	7,2%	11,6%	8,9%	11,7%
51-55 év	fő	38	62	61	53
	%	17,1%	15,0%	16,4%	14,4%
56-60 év	fő	10	41	46	49
	%	4,5%	9,9%	12,4%	13,4%
61 év felett	fő	0	0	5	4
	%	0,0%	0,0%	1,3%	1,1%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Korcsoportok szerinti regisztrált munkanélküliek számának alakulása megegyezik a fenti csoportok adataival. 2009-ben minden korcsoportban magasabbak voltak a számok, kivéve az 56-60 év közötti korcsoport adatait.

3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	140	151	291	56	44	100	40,0%	29,1%	34,4%
2009	192	218	410	124	104	228	64,6%	47,7%	55,6%
2010	166	173	339	97	101	198	58,4%	58,4%	58,4%
2011	175	187	362	116	104	220	66,3%	55,6%	60,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

A 180 napnál régebben regisztrált munkanélküliek száma 2008. évtől gyorsan emelkedett 100 főről 220 főre (2011). Ezen a területen szükséges beavatkozások tervezése.

Újkígyós település munkanélküliségre vonatkozó adatai a térség munkaerő-piaci adataihoz viszonyítva kedvezőbb képet mutat. Ennek ellenére az értékek magasak az országos adatokkal összehasonlítva.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	431	471	902	20	4,6%	10	2,1%	30	3,3%
2009	403	459	862	18	4,5%	13	2,8%	31	3,6%
2010	399	429	828	13	3,3%	16	3,7%	29	3,5%
2011	393	411	804	14	3,6%	15	3,6%	29	3,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma 2008-2011 között nem változott számottevően.

b) Alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	4797	2483	2314	3971	1950	2021	826	17,2%	533	21,5%	293	12,7%

Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők száma 826 fő. Kimagasló a nők aránya 21,46 % a férfiakhoz viszonyítva (12,66).

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
	8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	fő	%	fő	%	fő	%
222	3	1,4%	56	25,2%	163	73,4%
413	2	0,5%	109	26,4%	302	73,1%
371	3	0,8%	99	26,7%	269	72,5%
367	3	0,8%	105	28,6%	259	70,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Nyilvántartott álláskeresők megosztása iskolai végzettség szerinti adatok alapján a 8 általánosnál magasabb iskolai végzettséggel rendelkezőket érinti legnagyobb arányban a munkanélküliség (70 %). Valószínűsíthető, hogy ők nem rendelkeznek szakmai végzettséggel.

Általános iskolai, és középfokú felnőttoktatásban résztvevők számáról nem rendelkezünk adatokkal.

c) Közfoglalkoztatás

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakossághoz képest
2010	160	0.042%	2	0.0125%
2011	99	0.026%	1	0.0006%

Forrás: Önkormányzat adatai

A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2011-ben jelentős mértékben csökkent. Ezen a területen szükséges beavatkozások tervezése.

d) **Fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük**

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munka- napokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munka- napokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelít hetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	<i>a megyeszékhely</i>						
Megyeszékhely	<i>21 perc</i>	<i>29</i>	<i>25 perc</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Főváros	<i>228 perc</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>

Forrás: helyi autóbusz társaság, önkormányzat adatai

A táblázatból jól látszik, hogy a megyeszékhely rövid időn belül megközelíthető, így az ott megrendezésre kerülő fórumok, továbbképzések, képzések bárki számára elérhetőek, viszont a főváros a közlekedés és a távolság miatt csak részben elérhető.

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	nincs	
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	TÁMOP 1.4.3-12/1-2012-0024 „Innovatív, kísérleti foglalkoztatási programok támogatása „ ÁROP-1.1.9-2011-0001 „Tettekben az esély”
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	nincs	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzasközpontban	van	TÁMOP-5.3.8-B-12/1-2012-0001 a leghátrányosabb helyzetű csoportok munkaerő-piaci esélyeinek növelése érdekében motiváló képzések és támogató szolgáltatások

Forrás: helyi adatgyűjtés

A fiatalok foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének megkönnyítésére vonatkozó programok városunkban nincsenek.

A vonzaskörzetben rendelkezésre álló programok, amelyek megkönnyítik a fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet – Békéscsabán érhetőek el. Az adatok hozzáférése partnerekkel – munkaügyi központ, civil szervezetek -, való együttműködésben valósulhat meg.

3.3.1. Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	3817	52	1,4%
2009	3416	188	5,5%
2010	3798	78	2,1%
2011	3764	68	1,8%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Álláskeresői segélyben részesülők száma közel azonos adatokat mutat 2008 és 2011 közötti években, kivéve a 2009-ben, amikor a segélyben részesülők száma magasabb a többi évhez viszonyítva. Ebben az évben közel duplájára nőtt a nyilvántartott álláskereső száma is.

3.3.2. számú táblázat – Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskeresők száma	álláskeresési járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	222	52	23,4%
2009	413	188	45,5%
2010	371	78	21,0%
2011	367	68	18,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Járadékra jogosult regisztrált munkanélküliek száma az eddigi tendenciát követi. 2009-ben magas ez az arány, 2010-től viszont csökkenés látható.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresési támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akiktől helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	4	0.001	66	0.23	0	0
2009	4	0.001	156	0.38	0	0
2010	4	0.001	182	0.54	0	0
2011	4	0.001	182	0.50	0	0

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Megállapítható, hogy a rendszeres szociális segélyben részesülők száma nem változott, ezzel szemben a foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesülők száma nőtt, megduplázódott 2009-ben, kisebb növekedés volt 2010-ben, utána stagnált.

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

a) Bér lakás-állomány

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bér lakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	2251	0	0	0	0	0	0	0
2009	2252	1	0	0	0	0	0	0
2010	2253	0	0	0	0	0	0	0
2011	2257	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

A település lakás állománya 2008 és 2011 között nem változott, bér lakás nem található.

b) Szociális lakhatás

Az önkormányzatnak szociális lakásállománya nincs, tekintettel arra, hogy az itt élőknek magántulajdonú ingatlanai vannak, jelenleg nincs igény szociális bér lakásokra.

c) Egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

A városban egyéb lakáscélra használt, nem lakáscélú ingatlanok nem találhatók.

d) Lakhatást segítő támogatások

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	200	0
2009	306	0
2010	271	0
2011	358	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma 2008 és 2011 között nagyarányú növekedést mutat, ami nagymértékű változást jelent. Erre a tendenciára különös figyelmet kell fordítani esélyegyenlőségi szempontból.

e) **Lakhatás egyéb jellemzői:** külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

A város külterületén elhelyezkedő lakásokban az alapvető közműszolgáltatás (vezetékes víz, villamosenergia) biztosított.

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

A telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Az IVS önkormányzati adatszolgáltatás alapján vizsgálta a szegregátumok kritériumainak megfelelő területeket, meghatározza a város által végrehajtandó beavatkozások körét, hogy a társadalmi feszültségeket okozó szegregálódás ne alakuljon ki. Újkígyós helyzete ebből a szempontból kedvező, a városban nincsenek szegregátumok. Az IVS vonatkozó részéből kiderül, hogy Újkígyóson jelenleg nem található szegregátum, valamint hogy az óvodákban és iskolában a csoportok és osztályok etnikailag vegyesek, azokban együtt vannak a magyar és roma gyermekek.²

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) Az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

3.6.1. számú táblázat – Orvosi ellátás

év	Felnőttek és gyermekek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	Csak felnőttek részére szervezett háziorvosi szolgálatok száma	házi gyermekorvosok által ellátott szolgálatok száma
2008	3	2	1
2009	3	2	1
2010	3	2	1
2011	3	2	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. Törvény 8§ (4) bekezdése önkormányzatok számára kötelező feladatként előírja az egészségügyi alapellátásról való gondoskodást.

Ennek keretében a

- Háziorvosi, házi gyermekorvosi ellátást
- A fogorvosi alapellátást
- Az alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátást
- A védőnői ellátást
- Az iskola-egészségügyi ellátást köteles biztosítani.

A városban nincs betöltetlen orvosi praxis. Az iskolaorvosi feladatokat a gyermekorvos látja el.

² Integrált Városfejlesztési Stratégia 2012

A védőnők két körzetben végzik tevékenységüket, e mellett az óvodai és iskolai védőnői feladatokat és szűrő vizsgálatokat is ellátják.

b) Prevenációs és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

A védőnői szolgálat éves rendszerességgel végzi a rákszűrést ingyenesen. 3-6 éves gyermekeknél évente egy alkalommal ortopédiai szűrést végez a reumatológiai szakorvos.

c) Fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

A városban csak részben megoldott a fejlesztő és rehabilitációs ellátásokhoz való hozzáférés, a szolgáltatások a megyeszékhelyen, Békéscsabán valamint Gyulán elérhetőek.

d) Sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen a sport programokhoz való hozzáférés korosztálytól függetlenül teljes mértékben biztosított. Helyszínek: tornacsarnok, műfüves pálya, tornaterem, füves pálya. Sportágak: női- férfi kézilabda, futball, gyógytorna, kick-box, zumba, szertorna, lovas sport.

Minden év májusában megrendezésre kerül a „Fuss az Életedért„sport rendezvény, amely rendezvény a családok részére nyújt sportolási lehetőséget és a mindennapi mozgás lehetőségét. Helyszín: Széchenyi István Általános Iskola, közterek, kerékpár út.

Az idősek részére csontritkulást megelőző prevenációs tornát tart gyógytornász szakember, Helyszíne a Petőfi Sándor Művelődési Ház.

Lehetőség van önszerveződésű kiscsoportos sportolásra (pl: kondicionáló gyógytorna) melynek helyszíne a tornaterem.

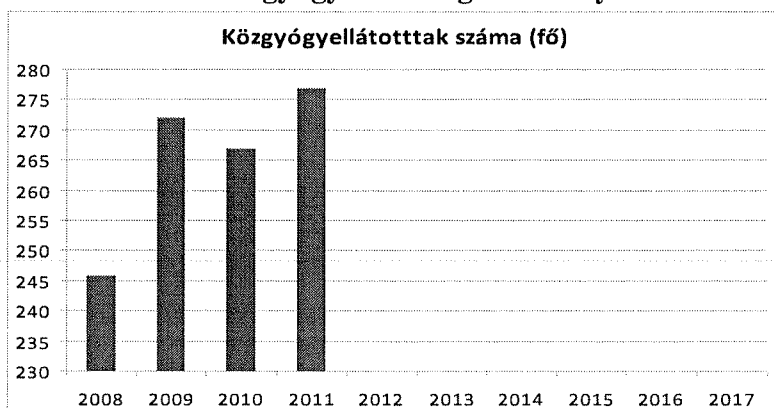
e) Személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen teljes mértékben lefedett a szociális szolgáltatás, a törvényben és rendeletben szabályozott keretek között.

Rászorulóknak részére nappali ellátás, bentlakásos ellátás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, étkeztetés, házi segítségnyújtás, családsegítés, közösségi ellátás szenvedélybetegek részére, közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére, támogató szolgáltatás biztosított.

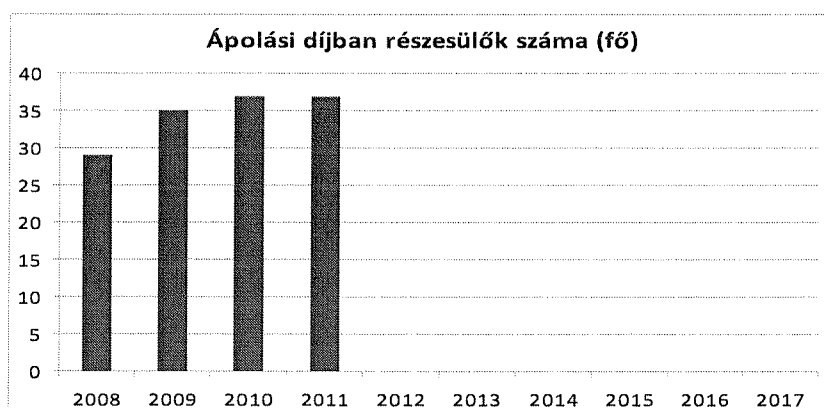
f) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

3.6.2. számú táblázat – Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

3.6.3. számú táblázat – Ápolási díjban részesítettek száma

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma kismértékű növekedést mutat 2008-2011 között. Az ápolási díjban részesítettek száma is növekedett ebben az időszakban.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) Közösségi élet szinterei, fórumai

Petőfi Sándor Művelődési ház és Könyvtár, Ipolyi Arnold Népfőiskola, Városháza díszterme, sportlétesítmények, valamint a Weinheim park, Szűz Mária Szent Neve Római Katolikus Templom ad helyet a közösségi rendezvényeknek. Főbb rendezvények: Kisvárosi esték, Gyereknapi Galiba napok, Augusztus 20-i megemlékezés, Adventi rendezvénysorozat. A helyszínek és rendezvények bárki számára látogathatóak, nyitottak.

b) Helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

A településen jól működik a szolidaritás, a civil szervezetek és az önkormányzat összefogással koordinálja az adománygyűjtéseket és osztásokat, bevonva a közintézményeket, családsegítő szolgálatot. Az önkéntes munka koordinálására az Összefogás Újkígyóért Közhasznú Egyesület pályázatot nyert és így folyamatosan figyelemmel kíséri, szervezi, és nyilvántartja az önkéntes munkát.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

A településen nem működik roma nemzetiségi önkormányzat.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Tartós munkanélküliek aránya magas	Munkaerő-piaci programokhoz csatlakozás
Általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas	Felnőttképzési lehetőség miatt kapcsolatfelvétel a munkaügyi központtal, civil szervezetekkel, felnőttképző intézménnyel

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

Újkígyós Város területén csak az alapfokú oktatási intézmények találhatók meg. A város önkormányzati alapellátási kötelezettségei és önként vállalt feladatai ellátása értelmében megfelelően gondoskodik nevelési- oktatási intézményrendszerének működtetéséről. 2013-ig a normatív támogatást kiegészítve biztosította az intézmények zavartalan működését. Az Önkormányzat alapellátási kötelezettségén túl (Széchenyi István Általános Iskolában) művészeti oktatást biztosít. A Városi Önkormányzat hatásköre alá tartozik a Közös Igazgatású Óvodai és Bölcsődei Intézmény.

2013. január 1-től az iskolák fenntartója itt is az állam lett, de a település élt a működtetés jogával, így az épületfenntartása az önkormányzatnál maradt. Az óvodai nevelés kötelező önkormányzati feladat, finanszírozási formája 2013-tól a normatív támogatás helyett feladat alapú támogatásra változott.

A település közoktatási esélyegyenlőségi tervvel rendelkezik. Az iskola és az óvoda 2010-ben készítette el az esélyegyenlőségi, helyzetelemzését és programját.

A helyzetelemzés és az akcióterv esélyegyenlőségi szempontból intézkedést igénylő súlyos problémát nem vetett fel.

Az iskolában minden adott a megfelelő színvonalú neveléshez. Infrastrukturális ellátottsága kiváló, szakember-ellátottsága is magas szintű.

a) Veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzet fogalmának meghatározása nem egységes a gyermekvédelem területén. Az éves gyermekvédelmi rendszer működéséről szóló beszámoló adatait és tapasztalatait értékelve meghatározhatjuk a veszélyeztetettségi okokat, figyelve arra, hogy egy-egy gyermek, fiatal több szempontból is érintett lehet, a veszélyeztetettségi tényezők halmozottan jelentkezhetnek.

4.1.1. számú táblázat - Védelembe vett és veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma

év	védelembe vett 18 év alattiak száma	Megszüntetett esetek száma a 18 év alatti védelembe vettek közül	veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma
2008	19	2	32
2009	22	12	53
2010	24	12	50
2011	17	8	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Védelembe vett kiskorúak száma 2010 és 2011 között 24 főről 17 főre csökkent. Veszélyeztetett kiskorú gyermekek száma a 2009-2010. években nőtt. 2011. évben feltételezhető, hogy nem volt adatközlés.

b) Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	251	nincs adat	0	0	0
2009	324	nincs adat	0	0	0
2010	377	nincs adat	0	0	0
2011	308	nincs adat	0	0	0
2012	301	nincs adat	0	61	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma növekedett, ami azt jelenti, hogy a településen nőtt azon gyermeket gondozó családok száma, akik időszakosan létfenntartási gondokkal küzdenek.

c) Kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	61	91	54	213	0	0
2009	75	100	53	210	0	0
2010	112	130	35	233	0	70
2011	97	132	25	209	4	70
2012	46	121	33	199	4	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Kedvezményes óvodai juttatásokban részesülők száma 2008 és 2011 között növekedett.

d) Magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Magyar állampolgársággal nem rendelkező óvodás, általános iskoláskorú gyermek nem volt a település intézményeiben, a középiskolások számáról nem rendelkezünk adatokkal.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

Az IVS vonatkozó részéből kiderül, hogy Újkígyóson jelenleg nem található szegregátum, valamint hogy az óvodákban és iskolában a csoportok és osztályok etnikailag vegyesek, azokban együtt vannak a magyar és roma gyermekek.³

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékkal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

a) Védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	2	91
2009	2	89,5
2010	2	89
2011	2	81,5
2012	2	81

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői álláshelyek száma a településen 2, ami az elmúlt 4 évben nem változott. Egy védőnőre jutó gyermekek száma is változatlan. A népegészségügyi szűrésekről, a kötelező védőoltásból kimaradókról, az egészségügyi felvilágosító tevékenység által elért személyekről nem áll rendelkezésre adat.

b) Gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

A gyermekorvosi ellátás egy házi gyermekorvossal ellátott, a gyermekek számának csökkenése tapasztalható. A gyermek szakorvosi ellátás Békéscsabán biztosított.

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) **vonatkozó adatok**

Korai fejlesztést igénylők gyermekek száma az adott tanévben: 2 fő

Nevelési tanácsadói szakvéleménnyel rendelkező: 19 gyermek

Egyéni fejlesztésen vett részt: 8 gyermek

Logopédiára járt: 32 gyermek

Pszichológushoz járt 2 gyermek

³ Integrált Városfejlesztési Stratégia 2012.

4.3.3. számú táblázat - Bölcsődék és bölcsődébe beíratott gyermekek száma

év	bölcsődék száma	bölcsődébe beírt gyermekek száma	Szociális szempontból felvett gyerekek száma (munkanélküli szülő, veszélyeztetett gyermek, nappali tagozaton tanuló szülő)	Működő összes bölcsődei férőhelyek száma
2008	1	17	0	10
2009	1	19	0	10
2010	1	20	0	10
2011	1	16	0	10
2012	1	16	0	10

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Bölcsődei férőhelyek száma a bölcsődébe beírt gyermekek számához viszonyítva alacsony. A településen 1 bölcsődei csoport található.

Városunkban családi napközi nem működik.

d) Gyermekjóléti alapellátás

Munkájukat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. 39. §-a szerint végzik. A törvény szerint a gyermekjóléti szolgálatok által ellátottak körébe tartozik minden olyan gyermek, aki 0-18 éves korú a településeken bejelentett lakcímmel, bejelentett tartózkodási hellyel rendelkezik.

Újkígyós esetében lényeges, hogy azon gyermekek esetében is szükséges az ellátás nyújtása, akik a településen csak átmenetileg tartózkodnak, de a segítségnyújtás elmulasztása a gyermeket veszélyeztetné.

Újkígyóson a fenti feladatot egy fő gyermekjóléti munkatárs látja el.

e) Gyermekvédelem

Az óvodai és bölcsődei intézményben a gyermekvédelemmel kapcsolatos feladatokat az óvodapedagógus az általános iskolában megbízott gyermekvédelmi felelős látja el az éves munkaterv alapján, együttműködve a Gyermekjóléti és Családsegítő Szolgálattal.

f) Egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés.

A településen a sport programokhoz való hozzáférés 3 éves kortól biztosított, a futball technikáját, az állóképességet, a labda szeretetét műfüves ovi-focipályán sajátíthatják el.

Szivacskezilabda általános iskola alsó tagozatában nagyon népszerű, számos országos versenyen indulnak. Kézilabdázni a tornacsarnokban és a tornateremben lehet.

A műfüves pálya, füves pálya. alkalmat ad minden sportolni vágyó fiatalnak.

Városunkban a következő szakosztályok működnek: női- férfi kézilabda, futball, gyógytorna, kick-box, szertorna, TEAKWONDO.

g) Gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

4.1.3 számú táblázat jól mutatja, hogy a hátrányos helyzetű gyermekek és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma növekvő tendenciát mutat, az oktatási és nevelési intézményekben napi háromszori ingyenes étkezésben részesülnek, amennyiben a szülő kéri az önkormányzattól a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A nyári szünetben az ingyenes étkeztetésük jelenleg nincs megoldva, 2010 és 2011 évben pályázat útján volt lehetőség étkeztetésre.

Újkígyós város önkormányzata részt vesz az iskola és óvodatej programban, ezért minden oktatási és nevelési intézményben járó gyermek fogyaszthat naponta tejterméket.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékossgal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

a) A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG		db
Az óvoda telephelyeinek száma		2
Hány településről járnak be a gyermekek		2
Óvodai férőhelyek száma		168
Óvodai csoportok száma		6
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):		6-17
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()		4 hét
Személyi feltételek		Fő
		Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma		11
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma		11
Gyógypedagógusok létszáma		1
Dajka/gonдозónő		6
Kisegítő személyzet		0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

Az oktató és nevelési intézményekben integráltan foglalkoznak a különleges gondozást igénylő gyermekekkel, így módon a szakvéleménnyel rendelkező gyermekek megfelelő fejlesztő foglalkozásban részesülnek. Gyógypedagógus, gyógytornász, pszichológus, logopédus közreműködése biztosított, helyi illetve megállapodás keretében a környező városok szakembereivel.

4.4.3.számú táblázat – Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	nincs adat	6	168	2	158	0
2009	nincs adat	7	168	3	164	0
2010	nincs adat	6	168	2	156	0
2011	nincs adat	6	168	2	159	0
2012	nincs adat	6	168	2	162	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

Az óvoda épületei elavultak, korszerűsítésük szükséges. A 4.4.3. számú táblázatból látható, hogy a településen helyben elérhetőek az esélyegyenlőség szempontjából legfontosabb óvodai közszolgáltatások. Az óvodai nevelés két telephelyen működik, a beíratott gyermekek óvodai elhelyezése biztosított, viszont az intézményben felvett gyerek létszám meghaladja a 2011.évi CXC. számú Köznevelési törvényben meghatározott átlag létszámot. Az önkormányzat 2012-ben pályázatot nyert a DAOP-4.2.1-11 "Újkígyósi összefogás a nevelési intézmények fejlesztésére" 7 csoportos óvoda építésére. Ezzel is hozzájárulva az Újkígyóson élő gyermekek napközbeni ellátásának színvonalához.

4.4.5. számú táblázat - A hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek ellátása

	beíratott hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő hátrányos helyzetű gyermekek száma	beíratott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek létszáma	az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	fejlesztő foglalkozásban részesülő halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma
Székhely						
Csoport 1	8	1	0	0	0	0
Csoport 2	12	1	0	0	0	0
Csoport 3	11	2	0	2	1	0
Összesen	31	4	0	2	1	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	0
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0
Tagóvoda						
Csoport 1	8	0	0	0	0	0
Csoport 2	9	0	0	0	0	0
Csoport 3	7	0	0	1	0	0
Összesen	24	0	0	1	0	0
A csoportok összlétszámából a 6 évesnél idősebb gyermekek	0	0	0	0	0	
A csoportok összlétszámából a 7 évesnél idősebb gyermekek (ped. szakszolgálat véleményel)	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A városban az óvoda 2 telephelyen működik, hat csoporttal, ettől eltérő volt a 2009-es év, amikor 3 telephelyen 7 csoport működött. Az óvodai férőhelyek száma 168 főre van megállapítva. Az óvodába beírt és általános iskolás gyermekek száma 2008 és 2012 között számottevően nem változott. Napközis tanulók száma kis mértékben csökkent. Általános iskolai feladat ellátási helyek száma 1. Általános iskolai osztályok száma 17. A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma 365, más településről bejáró általános iskolások létszáma 10.

4.4.6. számú táblázat - Óvodai körzethatár

Óvodai körzetenkénti létszám és hh/hhh gyermekek megoszlása	A körzetbe felvehető (ott élő) összes gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hh gyermekek száma	A körzetbe felvehető (ott élő) összes hhh gyermekek száma	A körzet óvodáiba járó gyermekek összlétszáma	A körzetbe járó hh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh gyermekek létszáma	A körzetbe járó hhh gyermekek aránya a körzet óvodásainak összlétszámához viszonyítva (%)
Körzet 1	90	31	2	89	31	35%	2	2%
Körzet 2	78	24	1	73	24	33%	1	1%
Összesen	168	55	3	162	55	34%	3	2%

Forrás: Önkormányzati adatok

Az óvodába beíratott hátrányos helyzetű gyermekek száma nem haladja meg az országos átlagot, - mely 40 % - azonban a hátrányos helyzetű gyermekek száma kismértékben évről évre növekszik.

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulók száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulók száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	180	183	363	158	43,5%
2011/2012	186	179	365	145	39,7%
2012/2013	183	168	351	81	23%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az általános iskolások száma kismértékű csökkenést mutat, a napközit igénybe vevő tanulók száma nem éri el az ötven százalékot. Az alsós tagozaton a négy évfolyamon, egy-egy osztályban iskola otthonos rendszerben folyik az oktatás.

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	9	8	17	0	0	0	1
2011/2012	9	8	17	0	0	0	1
2012/2013	9	8	17	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A településen egy általános iskola működik, nyolc évfolyamon, 17 osztállyal. Az iskolában integrált oktatás folyik.

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanuló aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanuló számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magántanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály	23	17	0	3	13%	2	9%	1	4%	1	2	1	0
1. évfolyam B osztály	18	18	0	8	44%	2	11%	3	17%	1	2	0	0
2. évfolyam A osztály	23	12	0	5	22%	1	4%	1	4%	0	0	0	0
2. évfolyam B osztály	24	24	0	7	29%	1	4%	1	4,1%	0	0	0	0
3. évfolyam A osztály	18	13	1	5	28%	3	17	0	0%	0	0	0	0
3. évfolyam B osztály	19	19	0	3	16%	1	5%	2	11%	1	0	0	0
4. évfolyam A osztály	19	8	0	7	37%	0	0%	4	21%	0	2	1	0

4. évfolyam B osztály	19	19	0	7	37%	2	11%	3	16%	0	0	0	0
5. évfolyam A osztály	20	3	0	8	40%	1	5%	1	5%	0	2	0	0
5. évfolyam B osztály	21	2	0	12	57%	0	0%	2	10%	0	0	0	0
6. évfolyam A osztály	24	1	1	10	42%	0	0%	5	21%	0	3	0	0
6. évfolyam B osztály	23	2	0	4	17%	1	4%	1	4%	0	0	0	0
7. évfolyam A osztály	23	1	1	9	39%	2	9%	2	9%	0	2	0	0
7. évfolyam B osztály	23	1	4	5	22%	2	9%	4	17%	0	0	0	0
8. évfolyam A osztály	19	0	0	3	16%	0	0%	0	0%	0	0	0	0
8. évfolyam B osztály	15	1	1	9	60%	0	0%	3	20%	0	0	0	0
Összesen:	331	141	8	105	32%	18	5%	33	10%	3	13	2	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

A táblázatot egy osztállyal kibővítjük:

3. évfolyam 20 20 1 9 45% 1 5% 4 20% 0 0 0 0

C osztály

Az általános iskola mutatói szerint évfolyamonként és osztályonként is nagy az eltérés a hátrányos helyzetű gyermekek megoszlása között.

A városban egy általános iskola működik, az osztályok száma 17. A településen élő általános iskolás korú gyermekek összlétszáma 351 fő, más településről bejáró általános iskolások száma 10 fő.

b) Hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregációs

A településen működő oktatási és nevelési intézményekben hátrányos megkülönböztetésben nem részesülnek gyermekek, az óvodai és iskolai csoportokban szegregáció nincs, integrált nevelés, oktatás folyik.

d) Pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

4.1.3. táblázatból látható, hogy városunkban, 4 fő veszi igénybe az óvodáztatási támogatást.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma növekszik	Érintett családok közfoglalkoztatásba való részvételének erősítése
Bölcsődei férőhelyek száma alacsony	A fejlesztés érdekében pályázati források figyelemmel kísérése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

a) Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	1929	1888	1778	1748	151	140
2009	1535	1881	1317	1689	218	192
2010	1923	1875	1750	1709	173	166
2011	1910	1854	1723	1679	187	175

Forrás: TeIr és helyi adatgyűjtés

Munkanélküli nők száma a 2009-2012 között nem változott számottevően.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

5.2 számú táblázat - A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások

év	3 év alatti gyermekek száma a településen	működő bölcsődék száma	bölcsődei férőhelyek száma		működő családi napközök száma	férőhelyek száma családi napközökben	férőhelyek összesen
			önkormányzati	egyéb			
2008	142	1	10	0	0	0	10

2009	136	1	10	0	0	0	10
2010	122	1	10	0	0	0	10
2011	114	1	10	0	0	0	10
2012	122	1	10	0	0	0	10

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A 3 év alatti gyermekek száma a településen csökkent 142 főről, 114 főre. Működő bölcsődei csoportok száma 1, a férőhelyek száma 10 fő.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	2	182	91
2009	2	179	90
2010	2	178	89
2011	2	163	82
2012	2	161	81

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

A védőnői szolgálatot a településen 2 fő látja el. Átlagos gyermekszám védőnőnként 89-91 fő.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

5.4. számú táblázat - A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

év	rendőrök riasztása családi viszályhoz	tényleges feljelentések száma	bírósági ítélet
2008	2	0	0
2009	3	1	0
2010	3	0	0
2011	4	0	0
2012	1	1	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A fenti adatok a családsegítő szolgálat adatai, a település nem rendelkezik olyan adattal, amely a nők bántalmazását mutatja. Az adatgyűjtés beavatkozást igényel.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaotthon, családok átmeneti otthona)

A településen nem található krízis helyzetben lévők számára elérhető szolgáltatás, de megállapodás alapján Békéscsabán a rendelkezésre álló intézményekben -pl. családok átmeneti otthona – igénybe vehető.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Városunk képviselő-testületében a nők aránya a férfiakhoz viszonyítva nagyon alacsony, ezzel ellentétben a civil szervezetek, önkormányzati intézmények vezetői viszont egy kivétellel nők.

5.7 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nincs elérhető adat a nőket érő erőszak, családon belüli erőszak. Feltételezhető, hogy a nem nyilvános esetekre nem kezeltek	Nők érdekérvényesítését ellátó szervezetekről tájékoztató napok szervezése, információs szórólap terjesztése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

Az országos tendenciának megfelelően, Újkígyós városában is gyorsulóban van a népesség elöregedése (részben a növekvő átlagos élettartamból, részben a csökkenő születésszámból adódóan), arányukban is egyre növekvő esélyegyenlőségi célcsoportnak tekinthetők az időskorúak.

Az időskori szegénység ugyanakkor a 2000-es évek második feléig, a népesség teljes arányához mérten viszonylag mérsékelt volt Magyarországon (ellentétben a nemzetközi arányokkal).

Az időskorúak számára elsősorban az egyszemélyes háztartások növekvő aránya jelent problémát. Miután a jövőben egyre többen kerülnek az időskorúak közé azokból a generációkból, amelyekben jelentős, az aktív korokat kisebb-nagyobb részben munkanélküliként vagy inaktívként megélő (nyugdíjjogosultságot alig szerző) állampolgárok száma, hosszabb távon az időskorúak szegénysége minden bizonnyal növekvő arányt mutat majd.

A 3. számú táblázatból megállapítható, hogy az öregedési index az elmúlt években nem mutat nagyfokú eltérést.

Összehasonlítva a fenti értékeket a Békés megye szociális szolgáltatástervezési koncepciójának 2011-es felülvizsgálatában mért öregedési indexével mely (136%), - ami az országos átlaghoz képest is kiugró érték- a településünk elöregedő képet mutat.

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	857	1231	2088
2009	829	1196	2025
2010	825	1160	1985
2011	809	1129	1938

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak és nők száma csökkent 2008-2011 között. A csökkenés mértéke a nők esetében nagyobb mértékű. Ellátatlan időskorúak adatai nem érhetőek el.

6.3.2. számú táblázat - Időskorúak járadékában részesülők száma

év	időskorúak járadékában részesülők száma
2008	2
2009	2
2010	3
2011	1
2012	3

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Az időskorúak járadékában részesülő személyek száma nem mutat nagyarányú emelkedést.

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) Idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

Alacsony számú az időskorúakat érintő foglalkoztatásukat támogató programok száma a civil szervezetek szervezésében. Tevékeny időskort érintő foglalkoztatási programokra vonatkozó adatok nem érhetőek el. Az IVS-ben található információk alapján a településen működik Naplemente Nyugdíjas Klub, Nyugdíjas Érdekvédelmi Egyesület, Ipolyi Arnold Népfőiskola, Újkígyósi Nagycsaládosok Közhasznú Szervezete, Mozgáskorlátozottak B.M. Egyesületének Kígyósi Csoportja, Újkígyósi Vadásztársaság, Újkígyósi Horgászok Egyesülete, Gazdakör, Összefogás Újkígyósiért Közhasznú Egyesület, Szent Erzsébet Szeretetotthon, Ezüstág Idősek Otthona.

b) Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	291	9	3%	100	nincs adat	
2009	410	33	8%	228	nincs adat	
2010	339	34	10%	198	nincs adat	
2011	362	36	10%	220	nincs adat	

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

Az 55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma nőtt.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) Az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

6.3.1. számú táblázat - 64 évnél idősebb népesség és nappali ellátásban részesülő időskorúak száma

év	64 év feletti lakosság száma	nappali ellátásban részesülő időskorúak száma	
	fő	fő	%
2008	1047	43	4%
2009	1057	90	9%
2010	1029	46	4%
2011	1017	22	2%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

Nappali ellátásban részesülők száma csökkent 2008 és 2011 között a 64 évnél idősebb népesség körében.

b) Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés

A településen van helytörténeti múzeum, könyvtár, közművelődési intézmény, templom, sportlétesítmény. A látogatásra vonatkozó adatokat a partnerek, szakmacsoportok, fórumok együttműködése eredményezi.

c) Idősek informatikai jártassága

6.3.4. számú táblázat - Idősek informatikai jártassága

év	Összes megkérdezett	Számítógépet használni tudók száma		Internetet használni tudók száma	
	fő	fő	%	fő	%
2008	50	2	4	2	4
2009	50	2	4	2	4
2010	50	2	4	2	4
2011	50	3	6	3	6

Forrás: Helyi adatgyűjtés

2011 évre vonatkozó nem reprezentatív kutatás eredménye, hogy a számítógépet használni tudók aránya 6 %, az internetet használni tudók száma 6 %.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Városunkban két nyugdíjas egyesület működik, a Nyugdíjasok Érdekvédelmi Egyesülete és a Naplemente Nyugdíjas Klub melyeknek tagsága kb. kétszáz fő. A nyugdíjasok aktívan részt vesznek a városi rendezvényeken, azok szervezésében, illetve lebonyolításában pl. gyermeknapon lángost és fánkot sütnek. Más települések nyugdíjasaival tartják a kapcsolatokat, közös rendezvényeket szerveznek. Az Idősek világnapját minden évben október elején közösen megünnepelik. Bálakat, zenés rendezvényeket szerveznek.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idősek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Idősek foglalkoztatását támogató programok száma alacsony	Pályázati lehetőség felkutatás, önszerveződések támogatása
Idősek informatikai jártassága alacsony szintű	Szükségletek, igények felmérését követően képzés szervezése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékossgal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

A fogyatékkal élők száma a rendszerváltás utáni első évtized során megnőtt, részben a társadalom előregedése, részben pedig a „leszázalékolás” mint a rendszerváltás utáni években különösen elterjedő megélhetési stratégia okán.

A fogyatékkal élők iskolázottsága általában véve is szignifikánsan elmarad az országos szinttől, de körükben is extrém módon kedvezőtlennek számít a cigánysághoz tartozók iskolai végzettség szerinti pozíciója, akiknek közel kétharmada az általános iskolát sem végezte el.

A fogyatékkal élők csoportján belül megkülönböztetett figyelem övezi, a súlyosan mozgáskorlátozottak csoportját, akiknek több mint 90 százaléka megyeszékhelynél kisebb méretű településen (ezen belül közel 60 százalékuk) községekben él.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

7.1.1 számú táblázat - Megváltozott munkaképességű személyek szociális ellátásaiban részesülők száma

év	megváltozott munkaképességű személyek ellátásaiban részesülők száma	egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma
2008	276	nincs adat
2009	259	nincs adat
2010	239	nincs adat
2011	220	nincs adat

Forrás: TelR, KSH Tstar

Megváltozott munkaképességű és egészségkárosodott személyek szociális ellátásaiban részesülők száma 2008 és 2010 között csökkent.

7.1.2. számú táblázat - Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma

év	Nappali ellátásban részesülő fogyatékos személyek száma		
	önkormányzati fenntartású intézményben	egyházi fenntartású intézményben	civil fenntartású intézményben
2008	3	0	0
2009	7	0	0
2010	6	0	0
2011	2	0	0
2012	2	0	0

A nappali ellátást igénybe vevő fogyatékosok száma csökkent az elmúlt két évben.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

A fogyatékkal élők életminőségének javítása érdekében folytatni kell az akadálymentesítési programot, biztosítani kell, hogy minél több középület és szolgáltatás elérhető legyen a fogyatékos személyek számára is. Az akadálymentesítés alapvető célkitűzése, hogy a város közintézményeinek használata mindenki számára – kismamák, idős emberek, fogyatékos emberek, stb. – kényelmesebbé váljon, az akadálymentesítés egy olyan folyamat legyen, melyet minden társadalmi réteg közvetlen előnyökkel jelentő fejlődésnek éljen meg.

A pályázatoknak köszönhetően az önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítése részben megoldott. Az Ezüstág Gondozási Központ épületének akadálymentesítése részben megoldott, az infokommunikációs eszközök hiányosak.

A településről autóbusszal és személygépkocsival lehet eljutni a környező településekre. Valamennyi autóbuszváró akadálymentesített, azonban az esélyegyenlőség szempontjából mégsem megfelelően biztosítja a zavartalan közlekedés, hiszen a járművek közel sem felelnek meg a fentiekben megfogalmazottaknak az esélyteremtő elvárásoknak.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Az Ezüstág Gondozási Központ épületének akadálymentesítése részben megoldott.	Az akadálymentesítés teljes teljesítésének megoldása érdekében források felkutatása. (Vakvezető sáv, Tapintható információ)

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek társadalmi felelősségvállalása

A 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

Újkígyóson számos civil szervezet, társadalmi önszerveződés található. Ezek között megtalálhatóak az idősebb korosztály (Újkígyósi Nyugdíjasok Érdekvédelmi Szervezete, Naplemente Nyugdíjas Klub), a fiatalok (Újkígyósi Fiatalokért Közhasznú Egyesület, Újkígyósi Keresztény Ifjúságért Alapítvány), vagy a nagycsaládosok érdekeit védő szerveződések, klubok, ezek a közösségformálásban fontos szerepet töltenek be, rendezvényeket, szabadidős elfoglaltságokat szerveznek az érdeklődőknek. Általánosan a város fejlesztése, élhetőbbé tétele érdekében alapított szervezetek az Összefogás Újkígyósért Közhasznú Egyesület és az Újkígyósért Közalapítvány, az oktatás, szemléletformálás szempontjából az Ipolyi Arnold Népfőiskola kiemelt fontosságú. Ezek mellett külön szervezete van a mozgáskorlátozottaknak és a Vöröskeresztnek. A településen Polgárőrség és Gazdakör is működik. Újkígyóson több sportegyesület, klub található.

Örömteli változás, hogy az elmúlt években majdnem megduplázódott a civil szervezetek által nyújtott szolgáltatások száma, mely az önkormányzat ellátási kötelezettsége, az idős korúak ellátásában illetve a városi programok, rendezvények növekedése szempontjából is jelentős eredménynek számít. Sajnos azonban az idősotthoni ellátások esetében a finanszírozási szabályok kedvezőtlen változtatása a Szent Erzsébet Szeretotthon két intézményegység megszűnését eredményezte.

A településen Román Nemzetiségű Önkormányzat működik tagjait jellemzően a vegyes házasságok és a Pusztatlakáról beköltözött családok alkotják. Anyanyelvük jellemzően magyar.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) A helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

A helyzetelemzés előkészítésében részt vettek a szociális, gyermekjóléti, köznevelési és önkormányzati szakemberek. Az adatok szolgáltatásában, a probléma feltárásában közreműködött a nyugdíjas klub vezetője, valamint a helyi Mozgáskorlátozottak Egyesületének helyi vezetője.

b) Az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

A helyi honlapon az elfogadott dokumentum hozzáférhető lesz, mely alapján az esélyegyenlőségi folyamatokat, intézkedéseket megismerik és így biztosított lesz a megvalósítás folyamatos ellenőrzése.

Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

Az intézkedési terv a megjelölt hátrányos helyzetű csoportokra irányul, akik számára a sikeres élet és társadalmi integráció esélye a hátrányaikat kompenzáló esélyegyenlőségi intézkedésekkel valósul meg. Az intézkedési terv olyan beavatkozásokat fogalmaz meg, amelyek a helyzetértékelésben felvetett problémákra nyújtanak megoldást.

1. A HEP IT részletei

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Tartós munkanélküliek aránya magas -Általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas	-Munkaerő-piaci programok felkutatása -Felnőttképzésben való részvétel lehetőségei
Gyermekek	-Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma nő -Bölcsődei férőhely száma alacsony	-Közfoglalkoztatásba való részvétel -Pályázati forrás, magánintézmény
Idősek	-Foglalkoztatást támogató programok száma alacsony -Informatikai jártasság alacsony szintű	-Pályázati lehetőségek keresése -Igényfelmérés, képzés szervezése
Nők	-Látens esetek	-Érdekérvényesítésről tájékoztató nap
Fogyatékkal élők	-Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés hiánya az Ezüstág Idősek Otthonában	-Pályázati forrás

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	-Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása -Romák és/vagy mélyszegénységben élők felnőttképzésben való részvétele	-Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport, civil szervezetek -Újkígyós Polgármesteri Hivatal
Gyermekek	-A családok anyagi helyzetének javítása -Bölcsőde bővítése	-Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport -Újkígyós Polgármesteri Hivatal, Közös Igazgatású Óvodai és Bölcsődei Intézmény
Idősek	-Idősek foglalkoztatásának támogatása -Időskorúak az informatikában	-Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport -Újkígyós Polgármesteri Hivatal, nyugdíjas klubok, célcsoport
Nők	-A nők védelme családon belül	-Célcsoport, Családsegítő és Gyermejjóléti Szolgálat
Fogyatékkal élők	-Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés	-Újkígyós Polgármesteri Hivatal, „Ezüstág” Gondozási Központ

Jövőképünk

Olyan településen kívánunk élni, ahol a romák esélyegyenlősége biztosított, a szolgáltatásokhoz való hozzájutás, az oktatás, az egészségügy, a kultúra területén. A roma és nem roma munkanélküliségi arányok nem térnek el egymástól. A roma érdekképviseleti rendszer működőképes, és elfogadott. Hátrányos megkülönböztetésben nem részesülnek.

Fontos számunkra, hogy a mélyszegénységben élők magasabb foglalkoztatásának elérése csökkenti az élethelyzetből adódó hátrányokat. A szociális juttatásokhoz való hozzáférés biztosított.

Kiemelt területnek tartjuk a gyerekek közoktatási szolgáltatásokhoz való egyenlő hozzáférést. Folyamatosan odafigyelünk az idősek értékeire. Biztosítjuk a szolgáltatásokhoz való hozzáférést. Lehetőséget és segítséget nyújtunk az érdekképviseletre.

Elengedhetetlennek tartjuk a nők esetén az egyenjogúsághoz fűződő jogok elismerését, a nők elleni erőszak elutasítását.

Különös figyelmet fordítunk a fogyatékkal élők foglalkoztatásának elősegítését, akadálymentesség biztosítását, életminőségük növelését.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Tartós munkanélküliek aránya magas 2011-ben.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Célcsoport elérése. Közép: Általános iskolai végzettséggel rendelkezők szakképesítésének növelése. Hosszú: tartós munkanélküliek számának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 1. Szükséglet és igényfelmérés 2. Eszköz és erőforrás felmérés 3. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, Türr István Képző és Kutató Intézettel – közfoglalkoztatás, képzés 4. Munkaerő-piaci integráció elősegítése
Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport, civil szervezetek
Partnerek	Munkaügyi Központ, Türr István Képző és Kutató Intézet
Határidő(k) pontokba szedve	2013.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Célcsoport elérése legalább 50 %-ban. Közép: Munka- és képzési szerződés. (2-2 fő) Hosszú: Foglalkoztatás fenntartása 3 fő részére legalább 1 éven keresztül.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás hiány, képzési lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Munkaerő-piaci programokra való csatlakozás

Intézkedés címe:	Romák és/vagy mélyszegénységben élők felnőttképzésben való részvétele
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Célcsoport elérése. Közép: Általános iskolai végzettséggel rendelkezők szakképesítésének növelése. Hosszú: Munkanélküliek számának csökkentése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	<ol style="list-style-type: none"> 5. Szükséglet és igényfelmérés 6. Eszköz és erőforrás felmérés 7. Kapcsolatfelvétel a képzési lehetőséget biztosító intézményekkel 8. Munkaerő-piaci integráció elősegítése

Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal
Partnerek	Képzési központok, Munkaügyi Hivatal, Türr István Képző és Kutató Intézet
Határidő(k) pontokba szedve	2015.05.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Célcsoport elérése Közép: Képzési szerződés megkötése Hosszú: Munkába állás segítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás hiány, képzési lehetőségek hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás Képzési programokra való csatlakozás

Intézkedés címe:	A családok anyagi helyzetének javítása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma nő.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesített családok között erőforrás felmérés, szükségletfelmérés. Közép: Erőforrásokkal való összekötésben való támogatás (munkaügyi központ, közfoglalkoztatás, munkaerőpiaci program) Hosszú: Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben élők jövedelemhez való juttatása, ami miatt a rászorultság megszűnik.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igény-, szükségletfelmérés 2. Kapcsolatfelvétel a Munkaügyi Központtal, civil szervezetekkel.
Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport
Partnerek	Munkaügyi központ, civil szervezetek
Határidő(k) pontokba szedve	2014. február 15.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: kérdőíves felmérés Közép: Együttműködési megállapodás Munkaügyi Központtal, civil szervezettel Hosszú: Önkormányzat pályázik a munkaerő-piaci programokra, közfoglalkozás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Munkahelyhiány, érdektelenség
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, szakemberek bevonása

Intézkedés címe:	Bölcsőde bővítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Bölcsődei férőhelyek száma alacsony a bölcsődébe beírtak számához viszonyítva.
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: a bölcsődei férőhelyek számának következő időszakra vonatkozó felmérése Közép: Bölcsődei férőhelyek számának növelése érdekében lehetőségek, források felkutatása Hosszú: igény esetében a bölcsődei férőhelyek növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Igény-, szükségletfelmérés 2. Bölcsődei férőhely számának növelése érdekében pályázati források felkutatása. 3. Bölcsődei férőhelyek növelésének megvalósítása.
Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, Közös Igazgatású Óvodai és Bölcsődei Intézmény
Partnerek	Tervező, kivitelező, munkaügyi központ
Határidő(k) pontokba szedve	2015.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Kérdőíves igényfelmérés Közép: Együttműködési megállapodások a partnerekkel Hosszú: Az igényeknek megfelelő bölcsődei férőhelyek biztosítása.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Forráshiány. A kockázat csökkentése érdekében több irányú forrásfeltárás.
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Intézkedés címe:	Idősek foglalkoztatásának támogatása
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Foglalkoztatást támogató programok száma alacsony
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Igény, képzettség felmérése (célcsoport, helyi vállalkozások) Közép: Szükség esetén átképzés biztosítása a Türr István Képző és Kutató Intézzel, Munkaügyi Központtal való együttműködés keretében Hosszú: foglalkoztatás növelése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. A célcsoport igény és képzettség felmérése 2. Szükség esetén átképzés biztosítása a célcsoport részére 3. Helyi vállalkozókkal a foglalkoztatási időszakokra együttműködési megállapodás.
Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoport

Partnerek	Helyi vállalkozók, Munkaügyi Központ, Türr István Képző és Kutató Intézet
Határidő(k) pontokba szedve	2014.12.31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: a célcsoport kérdőíves felmérése Közép: pályázati lehetőségek keresése Hosszú: együttműködési megállapodás megkötése a foglalkoztatás időszakára a helyi vállalkozókkal
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Erőforrás hiány A helyi vállalkozók nem érdekeltek a foglalkoztatásban
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

Intézkedés címe:	Időskorúak az informatikában
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Informatikai jártasság alacsony szintű
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Igény-, szükségletfelmérés Közép:, képzés Hosszú: Idősek informatikai jártasságának növelése.
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Kapcsolatfelvétel a célcsoport tagjaival, igényfelmérés 2. Források biztosítása, partnerek felkutatása 3. Képzés
Résztevők és felelős	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, nyugdíjas klubok, célcsoport
Partnerek	Nyugdíjas klubok, Széchenyi István Általános Iskola
Határidő(k) pontokba szedve	2015. május 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	8 fő informatikai képzésen való részvétele és annak elvégzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	erőforrás, érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati segítség

Intézkedés címe:	A nők védelme családon belül
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Családon belüli erőszakon átesett nők eseteinek nem valós adatai, ami feltételezhetően nem kezeltek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Információnyújtás az érdekvégyesítésről és a nők esélyegyenlőség jogairól Közép: családon belüli erőszak áldozatainak érdekvégyesítő képességének növelése Hosszú: családon belüli erőszak ne legyen tabu, csökkenjen az erőszakon átesett nők valós száma
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Információs nap szervezése 2. Rendszeres klubfoglalkozás, beszélgető sarok létrehozása 3. Információs pont biztosítása
Résztevők és felelős	Célcsoport, Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
Partnerek	Civilek, egészségügyi dolgozók, rendőrség munkatársai
Határidő(k) pontokba szedve	2016. 12. 31.
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid. információs napok száma Közép: érdeklődők száma Hosszú: Információs ponton megjelentek száma
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Érdeklődés hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás, önkormányzati támogatás

Intézkedés címe:	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés nem kielégítő az intézményben, nincs vakvezető sáv, tapintható tábla
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszútávú időegységekre bontásban	Rövid: Az épület akadálymentesítésének felmérése Közép: Vakvezető sáv, tapintható információs tábla. Hosszú: Fogyatékkal élők szolgáltatásokhoz való hozzáféréseinek növelése, esélyegyenlőségének biztosítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Pénzügyi erőforrás felmérés, felkutatás 2. Tervezés 3. Megvalósítás
Résztevők és felelős	Újkigyós Polgármesteri Hivatal, „Ezüstág” Gondozási Központ
Partnerek	Tervező, kivitelező
Határidő(k) pontokba szedve	2017.12.31.

Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Rövid: Az épületen belüli lehetőségek felmérése, tervrajz Közép: A teljesítés megvalósításához szükséges pénzügyi források biztosítása, pénzügyi jelentés. Hosszú: Beépített akadálymentes eszközök üzembe helyezése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Pénzügyi erőforrás hiánya
Szükséges erőforrások	Pályázati forrás

2.

Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés következtetéseiben feltárt esélyegyenlőség megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatóság
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Romák és/vagy mélyszegénységben élők munkaerő-piaci helyzetének javítása.	Tartós munkanélüliek aránya magas.	Tartós munkanélüliek számának csökkentése	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélüliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	Képzések, közfoglalkoztatás	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, célcsoportok, civil szervezetek	2013.12.31.	Képzési szerződés 2-2 fővel 3 fő munkába helyezése	Pályázati forrás, Munkaerő-piaci programokra való csatlakozás	Foglalkoztatás fenntartása 3 fő részére legalább 1 éven keresztül.
2	Romák és/vagy mélyszegénységben élők felnőttképzésbe való részvétele	Általános iskolai végzettséggel rendelkezők aránya magas	Munkanélüliek számának csökkentése	A foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélüliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	Képzéseken való részvétel	Újkígyós Polgármesteri Hivatal	2015.05.31.	Munkába állás segítése	Pályázati forrás, képzési programokra való csatlakozás	Munkaerő piacon való elhelyezkedés
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Családok anyagi helyzetének javítása	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma nő	Jövedelemhez való jutás után a rászorultság megszűnik	A gyermekek védelméről és a gyárműgyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény	Közfoglalkoztatás	Újkígyós Polgármesteri Hivatal	2014.02.15.	Csökken GYVK-ben részesülők száma	Pályázati forrás, szakemberek bevonása	Foglalkoztatás fenntartása
2	Bölcsőde bővítése	Bölcsődei férőhelyek száma alacsony a bölcsődebe beírtak számához viszonyítva	Bölcsődei férőhely növelése	Férőhely biztosítása bővítéssel, vagy új kialakítással	Férőhely biztosítása bővítéssel, vagy új kialakítással	Újkígyós Polgármesteri Hivatal, Közös Igazgatású Óvodai és Bölcsődei Intézmény	2015.12.31.	Új férőhelyek kialakítása	Pályázati forrás	Fenntarthatóság az igények figyelembevételével ével megvalósul

III. A nők esélyegyenlősége										
1	A nők védelme családon belül	Családon belüli erőszakon átesett nők eseteinek nem valós adatai, ami feltételezhetően nem kezeltek	Szemléletformál és információ nyújtás		Információs nap, klubfoglalkozás	Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat	2016. 12.31.	információs nap	Pályázati forrás, önkormányzati támogatás	Klubfoglalkozás, beszélgető sarok, információ pont
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Idősek foglalkoztatásának támogatása	Foglalkoztatást támogató programok száma alacsony	Foglalkoztatás növelése	A foglalkoztatás elősegítéséről és munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény	Munkaerő-piaci programokhoz való csatlakozás	Újkígyós Polgármesteri Hivatal	2014.12.31.	Kérdőíves felmérés, pályázati lehetőségek figyelése	Pályázati forrás	Elhelyezkedés elősegítése
2	Időskorúak az informatikában	Informatikai jártasság alacsony szintű	Informatikai jártasság növelése		Képzések	Újkígyós Város Önkormányzata, Nyugdíjas Klubok	2015.05.31.	8 fő részvétele a képzésen	Pályázati forrás, önkormányzati segítség	Képzés sikeres elvégzése
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fizikai és infokommunikációs akadálymentesítés és	A szükségleteknek megfelelő akadálymentesítés nem kielégítő az intézményben, nincs vakvezető sáv, tapintható tábla	Esélyegyenlőség biztosítása	1998. évi XXVI. a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról	Vakvezető sáv, tapintható információs tábla az Ezüstág Idősek Otthonában	Újkígyós Polgármesteri Hivatal,"Ezüstág Gondozási Központ	2017. 12.31.	Vakvezető sáv, tapintható információs tábla kialakítása	Pályázati forrás	Kialakított követően az akadálymentesít és rendelkezésre áll.

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódról és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

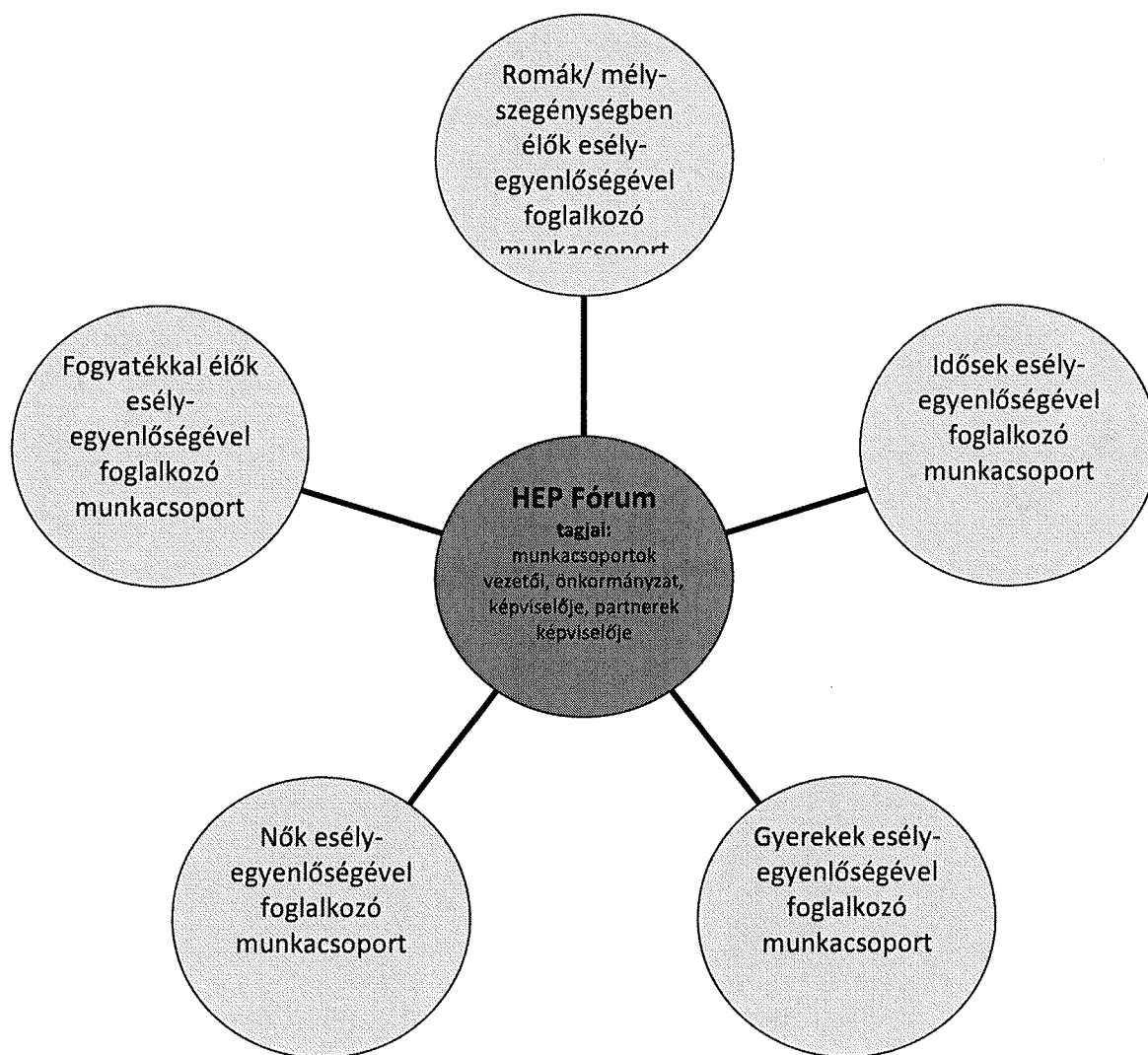
A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre
- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.
A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a mindenkori polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
  - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
  - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.

- Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
- Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelősével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelőségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

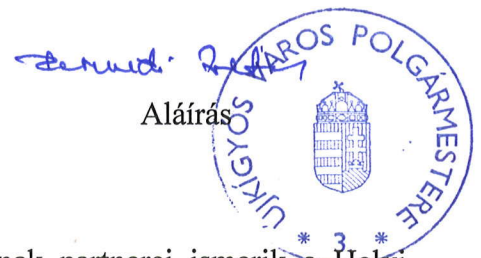
4. Elfogadás módja és dátuma

I. Újkígyós város Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

II. Ezt követően Újkígyós város képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 77/2013. (VI. 17.)..... számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

Dátum Újkígyós, 2013. 06. 17.

Aláírás

Újkígyós Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

Dátum Újkígyós, 2013. 06. 18.

Partner aláírás

Dátum Újkígyós, 2013. 06. 18.

Partner aláírás

Dátum

Partner aláírás

HEP elkészítési jegyzék⁴

NÉV ⁵	HEP részei ⁶										Alíráás ⁷	
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10		
Balogh Lászlóné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Bánfi Erzsébet	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Bánfi Erzsébet</i>	
Botyánszki Pál	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Botyánszki Pál</i>	
Sütő Balázné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	<i>Sütő Balázné</i>	
Vida Klára	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		
Balogh László Csaba	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE		

⁴ Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

⁵ A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

⁶ A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

⁷ Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.